

Studiu privind influenta Noilor Tehnologii asupra Comunicarii în familie

Bucuresti 2017

Studiu privind influenta Noilor Tehnologii asupra Comunicarii în familie

Cercetare sociala de tip cantitativ

Bucuresti 2017

Studiu privind influenta Noulor Tehnologii asupra Comunicarii în Familie

Realizat de:

**Antonia Noël- consultant si formator în Comunicare relationala,
student**

în cadrul programului de Master

**Média-Développement-Société, derulat de Facultatea de
Jurnalism si Stiintele Comunicarii, Universitatea Bucuresti**

Coordonator proiect:

Profesor Universitar Doctor Valentina Marinescu

Studiu realizat cu sprijinul:

SC Alta Vista Group

Comunica eficient cu Antonia Noël

CUPRINS

Introducere.....	4
Scopul si obiectivele studiului.....	5
Metodologia cercetarii.....	6
Analiza cercetarii.....	7
Concluzii.....	15
Recomandari.....	16

INTRODUCERE

În contextul unei societăți tot mai digitalizate și a creșterii numărului de dispozitive mobile pe cap de locuitor la nivel de Planeta¹, devine imperios necesară analiza interferenței dintre noile tehnologii și comunicarea interumană. De peste zece ani (cu precădere) numeroase studii în domeniul psihologiei, sociologiei și al neuroștiințelor au fost publicate cu scopul de a radiografia cât mai exact starea de fapt în interacțiunea om-mășină (tehnologică) și impactul acesteia asupra comunicării inter-umane.

Acest studiu vine ca o nevoie firească a anilor de practică acumulați în domeniul studiului relațiilor interumane și ca urmare, adică, a diverselor studii de cercetare aparute în domeniul psihologiei educaționale cu privire la posibila influență nefastă a noilor tehnologii ale comunicării asupra dezvoltării psihoelementale a copilului.

Am cautat să urmărim, plecând de la rezultatele cercetărilor aparute în studiile efectuate de experți în domeniul psihologiei copilului precum Cris Rowan² și Jack Shonkoff³ și de la rapoartele publicate de instituțiile europene⁴ cu privire la interacțiunea copiilor cu ecranele, în ce măsură folosirea excesivă a ecranelor fixe sau mobile poate afecta universul relațional al acestora în modul lor de a se raporta la persoanele cele mai apropiate (membri familiei). Iar răspunsul îl avem tocmai de la membrii familiei, părinții, care s-au implicat voluntar în studiul lansat.

La noi în țară, un studiu în domeniul utilizării Internetului de către copii a fost realizat de către Organizația Salvării Copiilor⁵, în anul 2015, însă am considerat că nu doar folosirea Internetului poate influența anumite comportamente la copii, cu riscul de a genera relații defectuase în familie, ci și simpla folosire a dispozitivelor electronice (tablete, telefoane inteligente, ecrane mobile).

Studiul, departe de a fi exhaustiv, pune sub lumină anumite aspecte legate de comunicarea în familie și riscurile la care ne expunem dezvoltând tot mai pregnant o comunicare hibridă om-mășină.

¹ <http://www.journaldunet.com/ebusiness/internet-mobile/1009553-monde-le-nombre-d-abonnes-au-telephone-mobile/> -accesat 05/01/2017

² http://www.huffingtonpost.com/cris-rowan/technology-children-negative-impact_b_3343245.html

³ http://developingchild.harvard.edu/resources/multimedia/videos/three_core_concepts/toxic_stress/

⁴ <http://netchildrengomobile.eu/>

⁵ <http://www.salvaticopiii.ro/>

SCOPUL SI OBIECTIVELE STUDIULUI

Scopul acestui studiu este de a livra, în mod obiectiv și temporar (datorită vitezei cu care aceste informații evoluează) date cu privire la interacțiunea copiilor cu noile tehnologii din perspectiva părinților și poziția acestora referitoare la impactul noilor tehnologii asupra comunicării cu proprii copii.

Studiul de față a pornit și de la nevoia de prezentare a unor informații care nu există, din această perspectivă, pe piața românească. Obiectivele sunt :

- Descrierea mediului în care copiii folosesc noile tehnologii ale comunicării
- Conștientizarea aspectelor legate de timpul petrecut de copii pe ecrane
- Înțelegerea contextului național și diferențierea rural/urban
- Descrierea modului în care părinții îi susțin/sprijină/ignora pe copii în interacțiunea lor cu noile tehnologii
- Înțelegerea schimbării dinamicii comunicării și luarea eventualelor măsuri pentru a împiedica deteriorarea comunicării în familie
- Furnizarea unor date actualizate pentru folosința celor care lucrează cu copiii, în beneficiul acestora.

METODOLOGIA CERCETARII

Cercetarea se bazează pe Metoda de tip cantitativ. Ea urmărește, prin furnizarea de date reale și obiective, înțelegerea cât mai exactă a contextului dat, a viziunii și comportamentelor populației vizate în studiu.

Esantion :

75 de persoane interogate (barbati și femei deopotriva), parinti (cel puțin un copil), mediu rural și urban, vârstă cuprinsă între 25-55 ani.

Durata studiu:

10 zile, în perioada 19-28 decembrie 2016

Arie de acoperire:

National (Bucuresti și provincie)

Mediu:

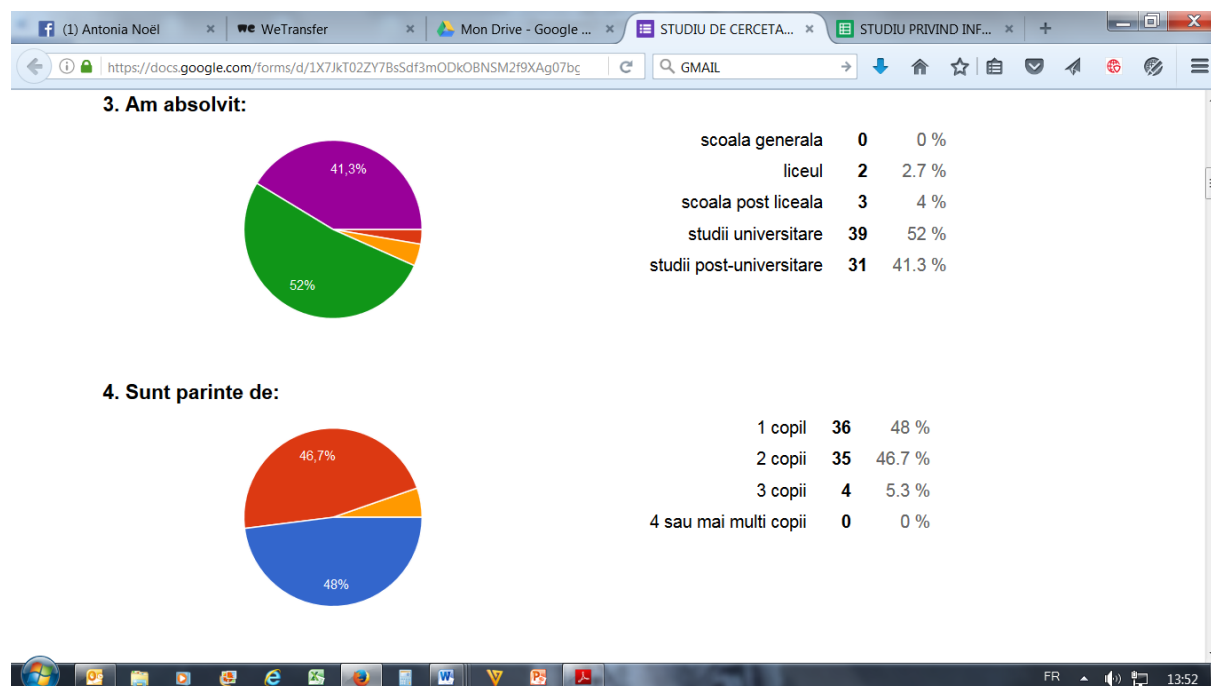
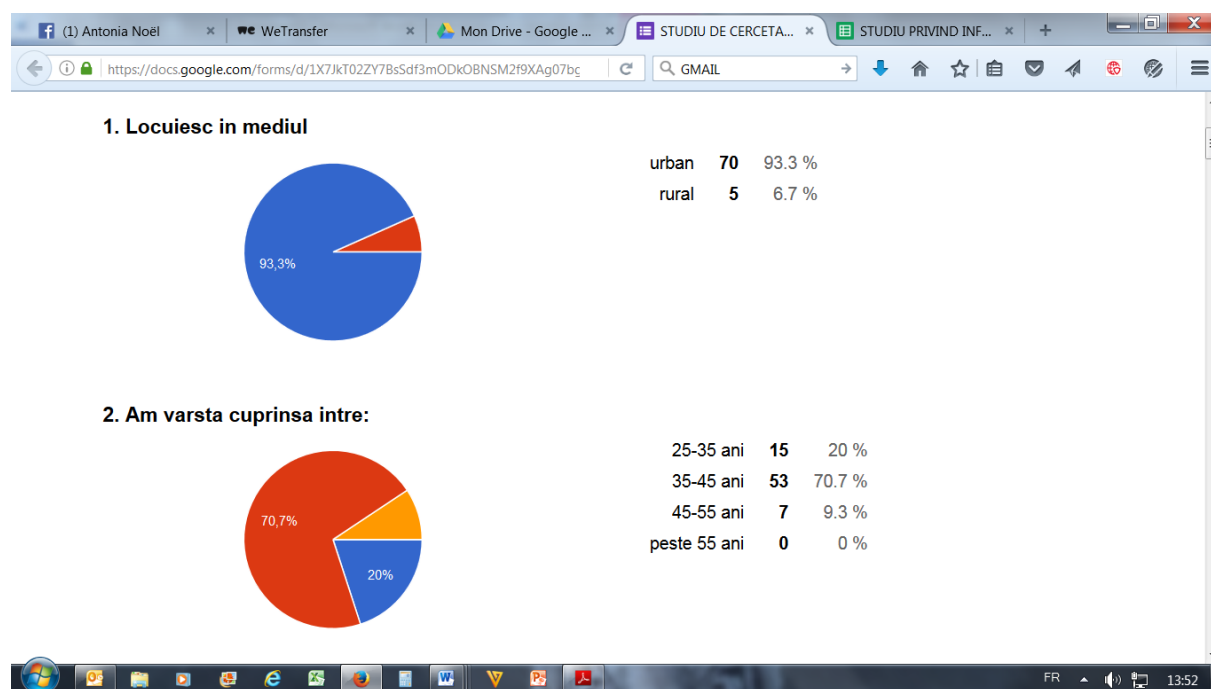
Rural și urban

Modalitate de chestionare:

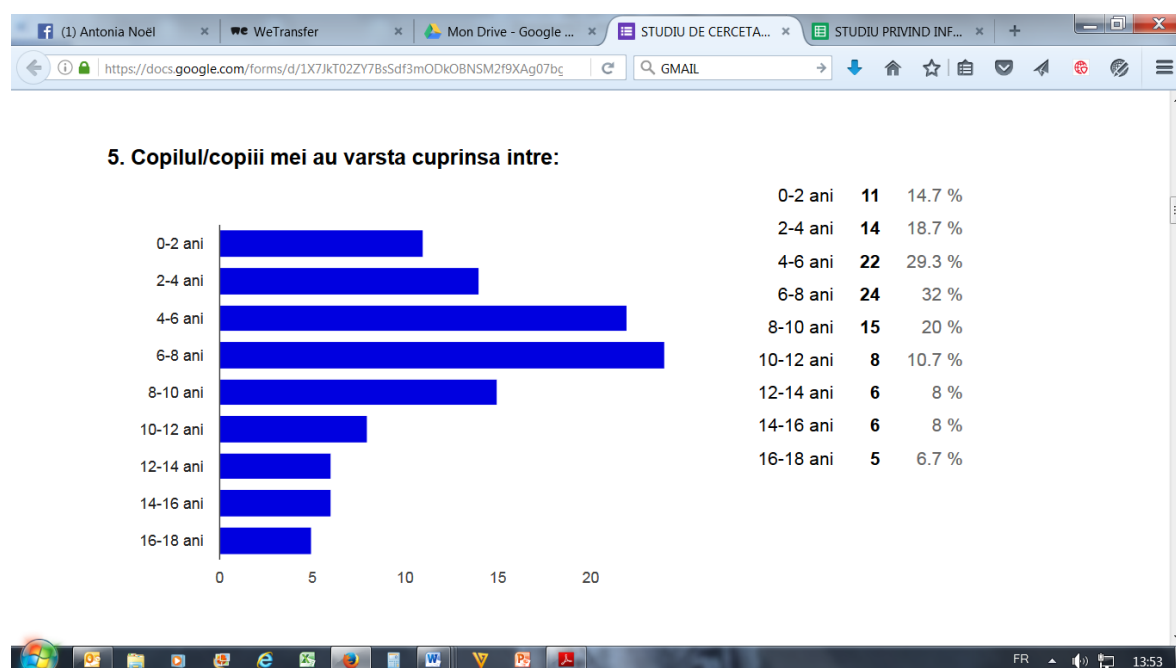
Formular on-line, sub forma de chestionar cu raspunsuri unice sau multiple

ANALIZA CERCETARII

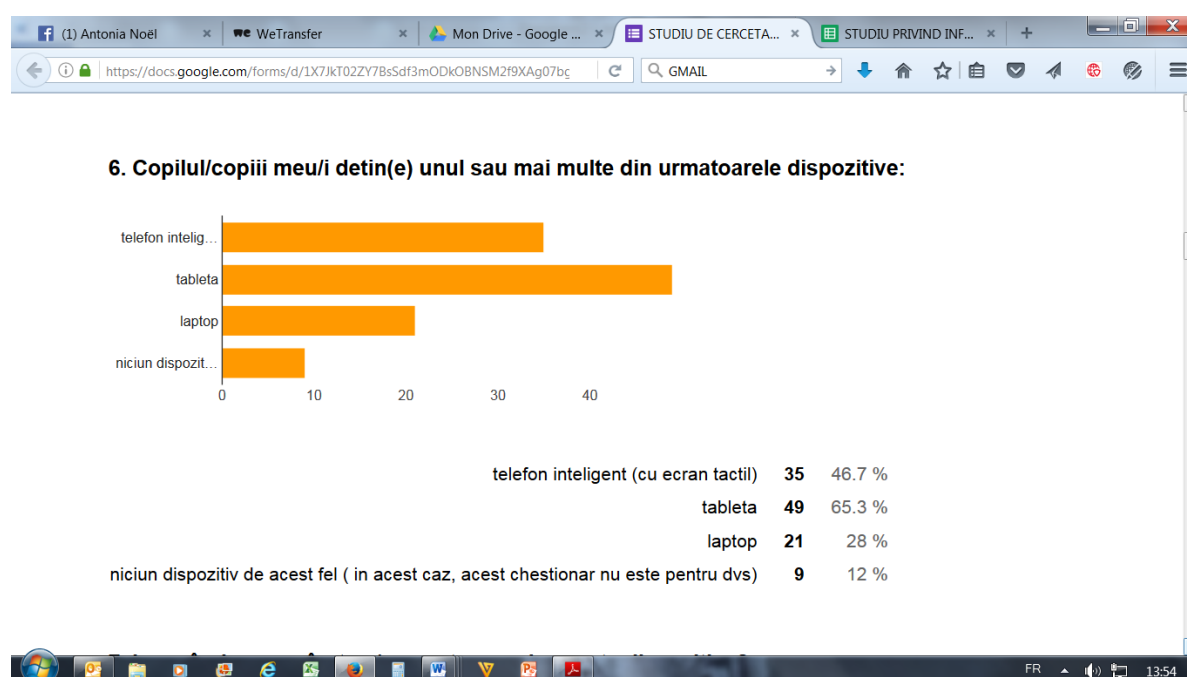
Dintre persoanele chestionate, 93,3% provin din mediul urban si doar 6,7% din mediul rural. Marea majoritate a respondentilor au vârsta cuprinsa între 35-45 de ani, au studii universitare (52%) si au unul (36 persoane respondente) sau doi copii (35 din cei care au raspuns).

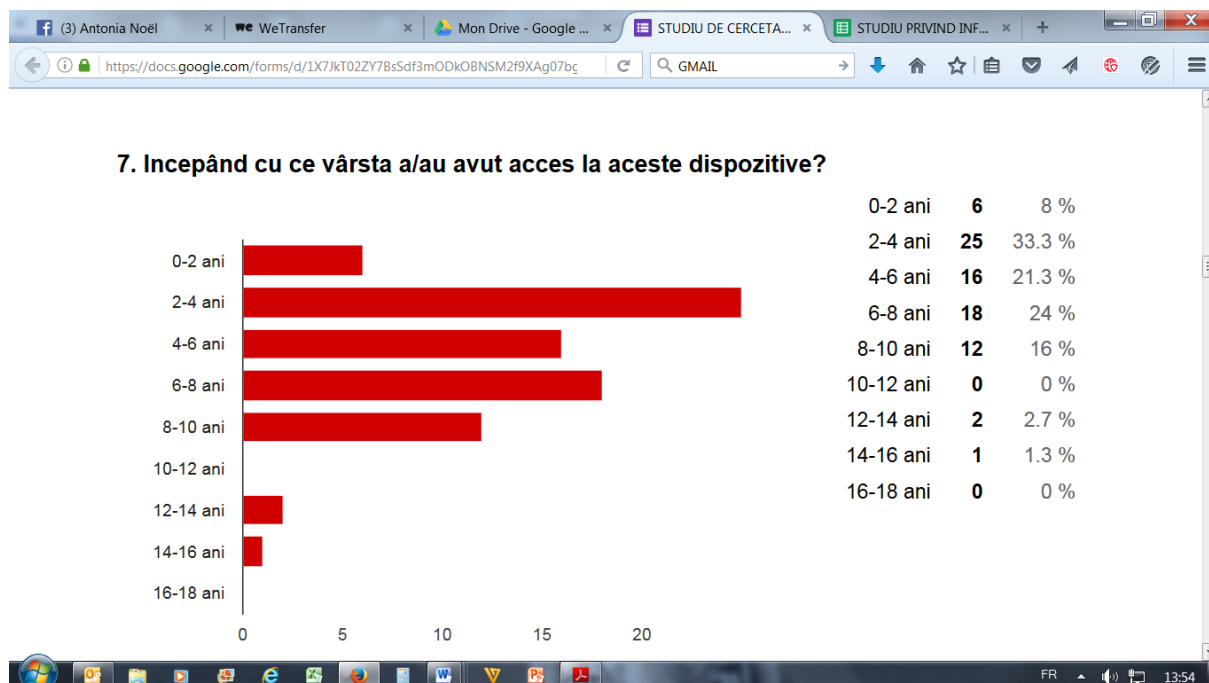
Vârsta copiilor care interacționează cu noile tehnologii este cu precădere situată între 6-8 ani (32%), urmând ca cei între 4-6 ani să reprezinte un esanșion de 29,3% din totalul copiilor respondenților.

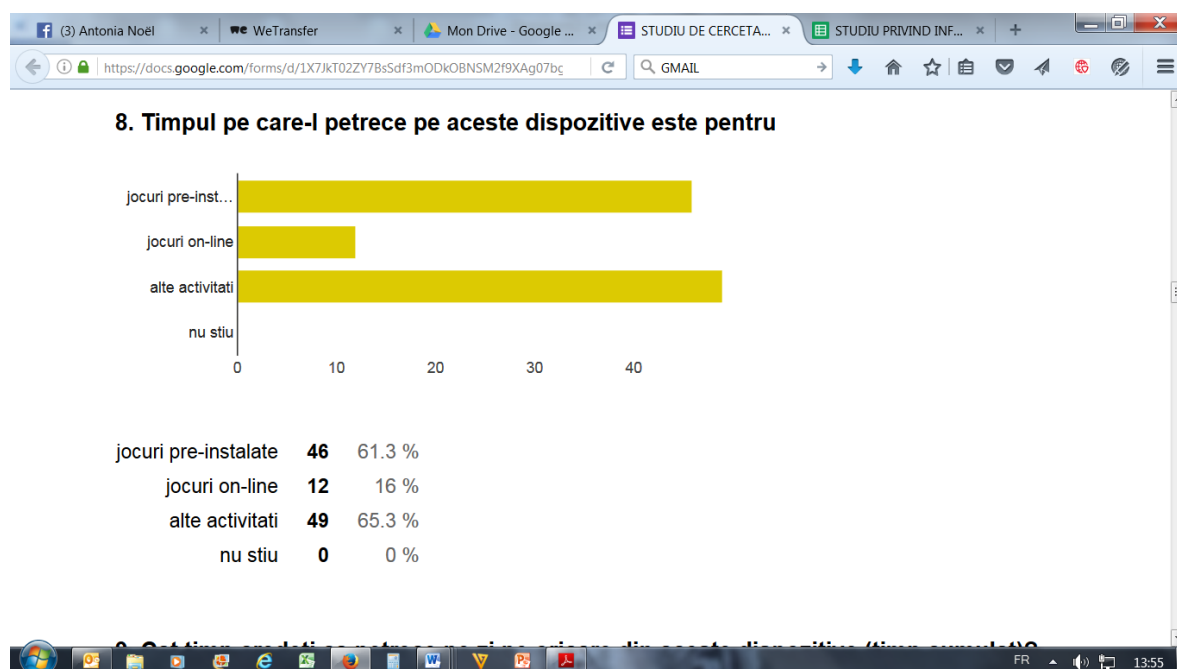
În ceea ce privește folosirea dispozitivelor mobile, studiul ilustrează faptul că tableta este dispozitivul cel mai utilizat de către cei mici (65,3%), pe locul doi situându-se telefonul inteligent (46,7%), iar laptopul se situează, ca nivel de folosire, pe locul al treilea, cu un procentaj de 28%.

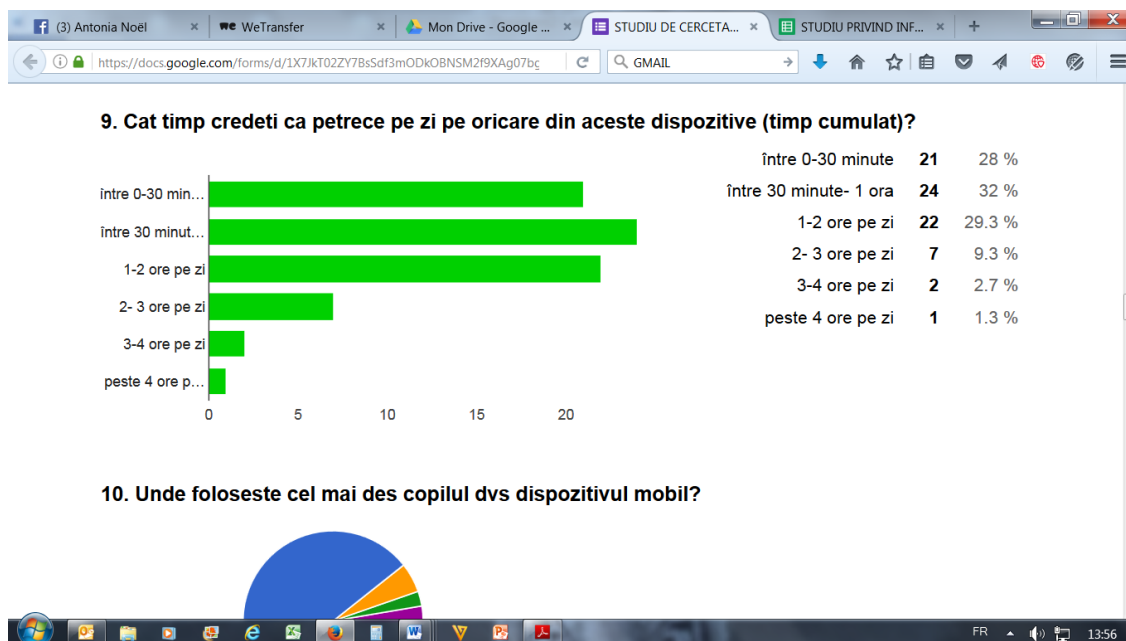
Marea majoritate a copiilor care încep să interacționeze cu ecranele mobile, având acces la noile tehnologii, au vârsta cuprinsă între 2-4 ani (33,3%), urmând copii cu vârsta între 6 și 8 ani (24%) iar cei cu vârsta cuprinsă între 4-6 ani, se afla pe al treilea loc, cu un procent de 21%.

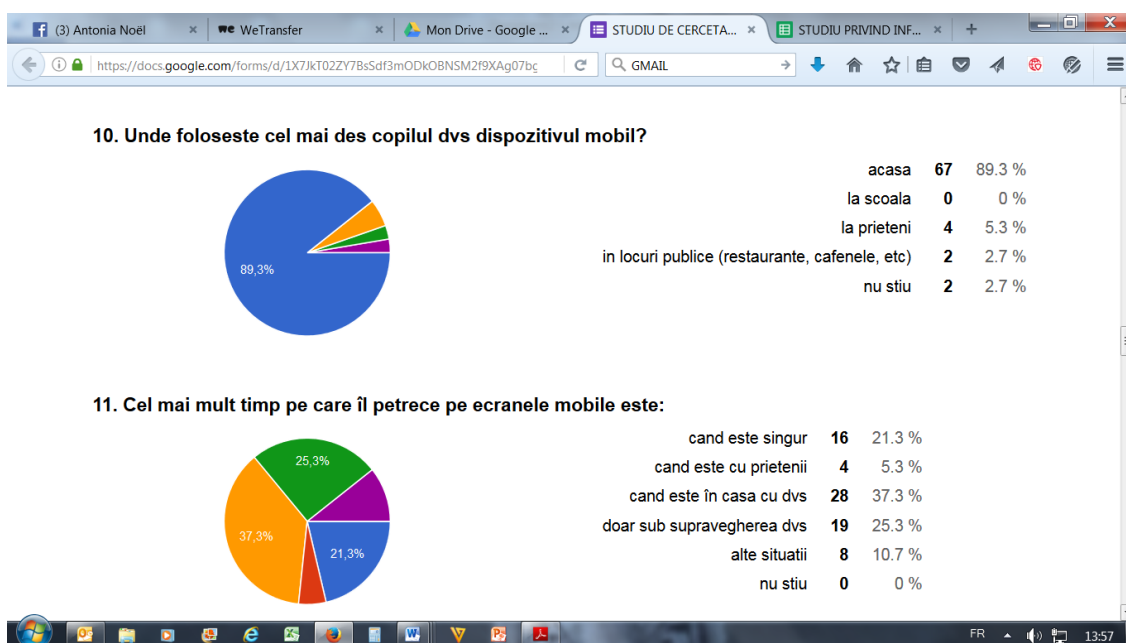
Constatăm, așa cum spuneam și în introducere, că folosirea tabletei și a smartphone-urilor nu este neapărat legată de Internet, o mare majoritate a copiilor folosesc aceste dispozitive pentru alte activități (65,3%) sau jocuri pre-instalate (61,3%).

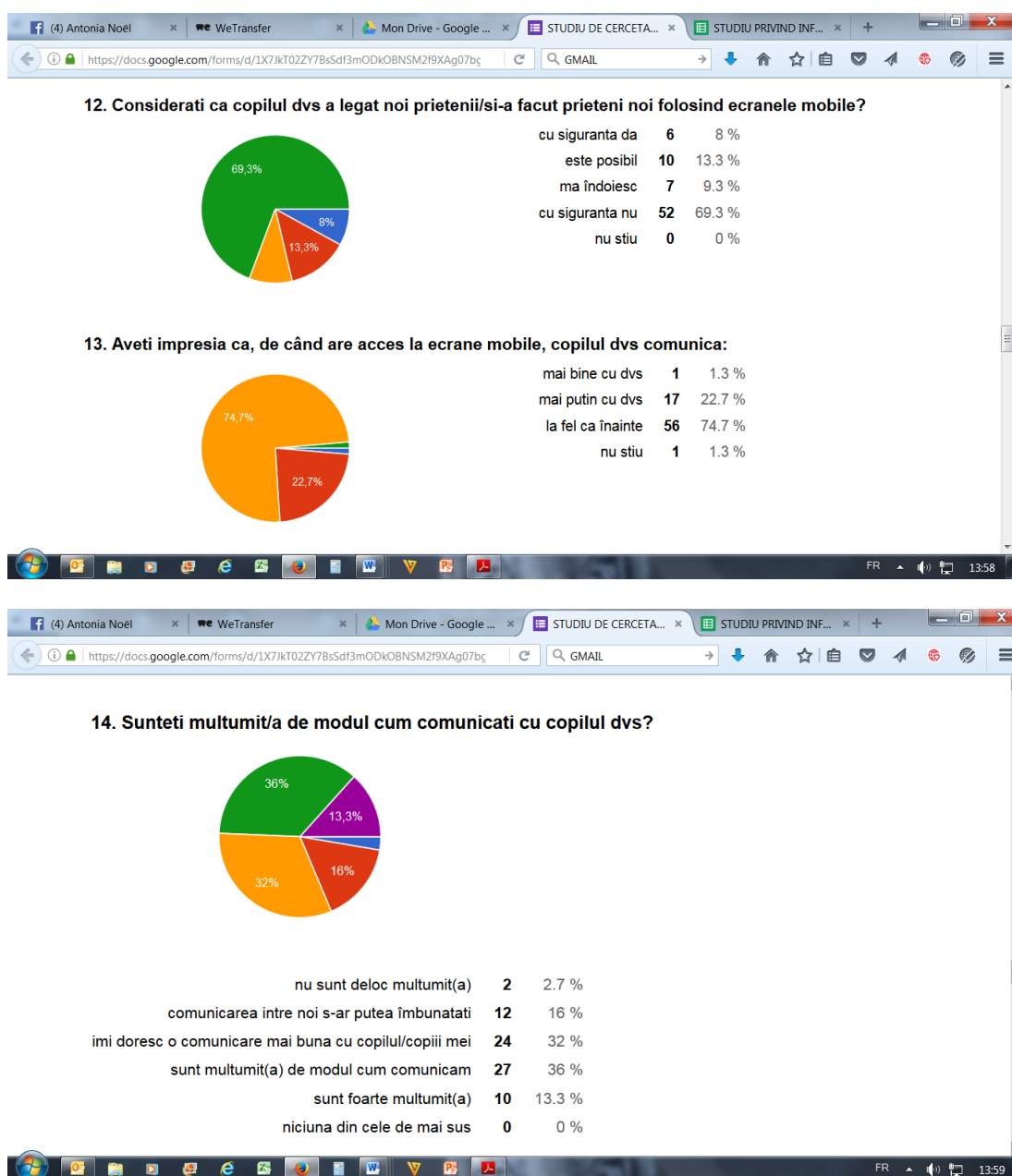
Timpul petrecut pe aceste dispozitive oscilează între o oră și două pe zi; din totalul respondenților 24 de părinți consideră că copilul lor petrece între 30 de minute și o oră pe ecran, iar 22 cred că copilul lor petrece între o oră și două ore pe zi.

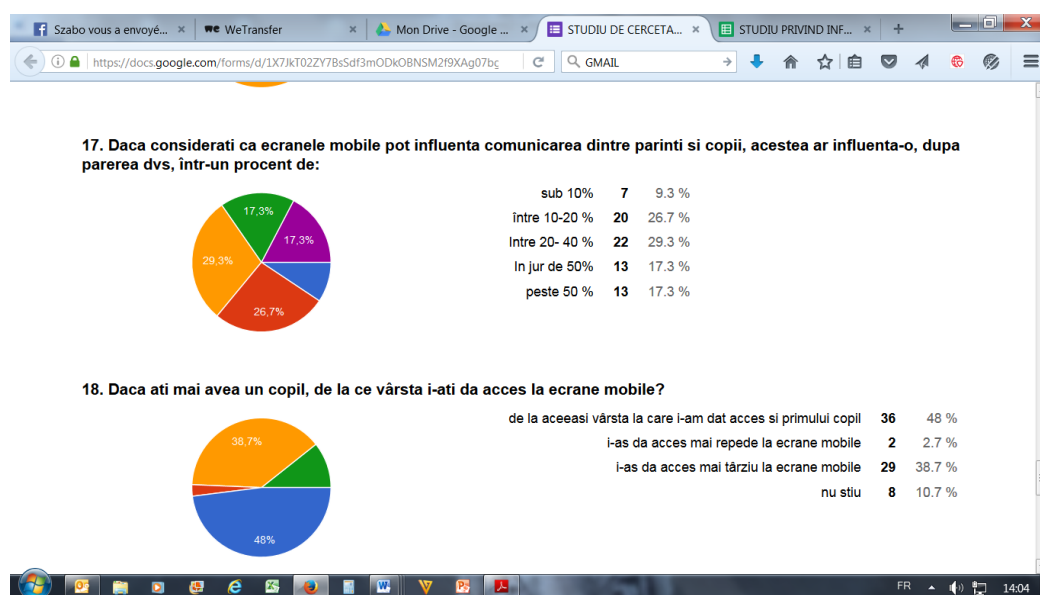
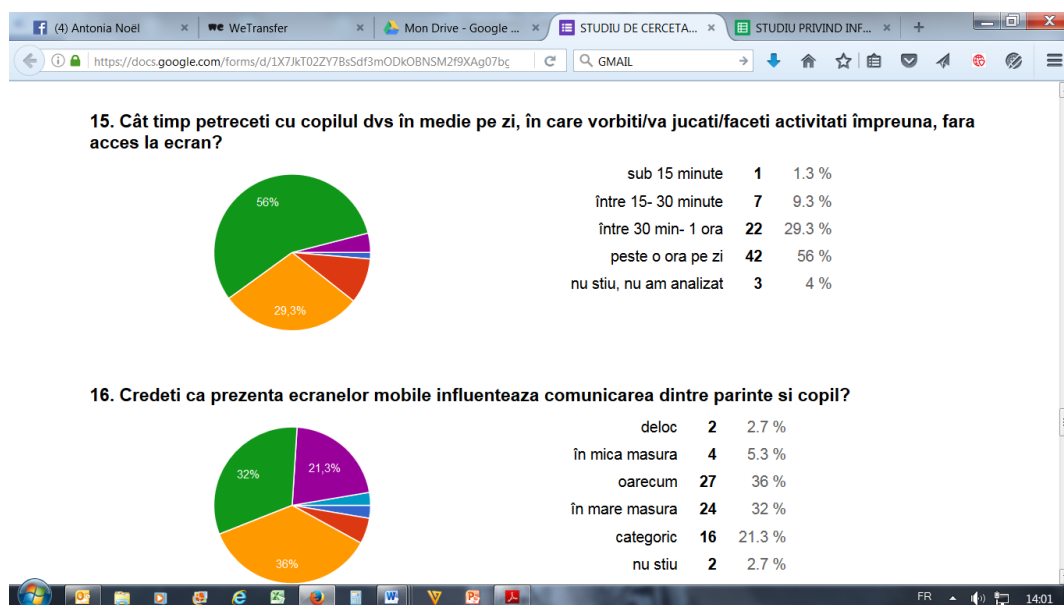
Părinții consideră că cei mici utilizează ecranele cel mai mult acasă (89,3% dintre părinți consideră acest lucru) iar copiii folosesc noile dispozitive în prezența părintelui în marea lor majoritate (37,3%), nu neapărat sub supravegherea părintelui (25,3% se află în acest caz).

Marea majoritate a persoanelor care au raspuns la chestionar (69,3%) considera ca folosirea noilor tehnologii de catre copii nu-i ajuta pe acestia sa dezvolte interactiuni sociale, pe când doar 13,3% dintre respondenti cred ca este posibil ca aceste dispozitive sa-i ajute pe copii în a lega prietenii. Desi, majoritatea parintilor considera ca au o comunicare cu cei mici la fel ca înaintea aparitiei ecranelor în viata copiilor lor (74,7%), totusi, 22,7% dintre ei afirma ca copiii lor comunica mai putin cu ei de când folosesc ecranele. Daca 36% dintre respondenti sunt multumiti de modul cum comunica cu copiii lor, 32% dintre parinti își doresc o comunicare mai buna cu copiii lor iar 16% dintre ei ar dori sa o îmbunatateasca.

Peste jumătate din respondenți (56%) acorda mai mult de o ora pe zi pentru a comunica cu copilul prin diverse forme, fara interactiunea cu tableta/smartfon. 29,3% din cei interogati considera ca petrec timp in interactiunea cu copilul fara acces la ecran o perioada cuprinsa intre 30 de minute si o ora. O majoritate a respondentilor considera ca noile tehnologii influenteaza categoric comunicarea dintre parinti si copii (raspunsuri afirmative cumulate- 89,3%). Deasemenea, 38% din cei interogati considera ca, daca ar avea de ales, ar oferi copilului acces la ecran mai târziu.

Deși marea majoritate a părinților interogați (50,7%) încearcă să evite folosirea telefonului în preajma copilului, în fapt doar 1,3% dintre părinți reușesc să nu folosească deloc mobilul în preajma copilului. Peste jumătate dintre persoanele respondente consideră că copilul lor are o dependență ușoară de ecrane și noile tehnologii, 8% dintre copii manifestând chiar comportamente agresive sau furie dacă nu se află în posesia acestor dispozitive.

CONCLUZII

Acest proiect, dezvoltat în cadrul Masterului de Media-Dezvoltare-Societate al Facultatii de Jurnalism si Stiintele Comunicarii, din cadrul Universitatii Bucuresti se înscrie într-un proiect profesional mai amplu, legat de o mai buna comunicare în familie si în societate, proiect pentru care militez si lucrez înca din anul 2010.

Unele raspunsuri din chestionar vin sa valideze teoria pe care o sustin, aceea ca noile tehnologii afecteaza indubitabil si ireversibil comunicarea interpersonală, începând cu cea din mediul familial. Am sa punctez, cât mai succint, propriile concluzii, care se doresc a fi coroborate cu diverse alte studii efectuate si publicate pâna in prezent, atât la nivel national cât si international :

1. Faptul ca marea majoritate a respondentilor este din mediul urban denota faptul ca în mediul rural parintii nu au acces atât de usor la mijloacele de comunicare on-line (chestionarul fiind publicat pe retelele de socializare) si, implicit, nici la noile dispozitive de comunicare. In consecinta, putem deduce ca si copiii din mediul rural sunt mult mai putin expusi la influenta noilor tehnologii asupra comunicarii în familie.
2. In « top-ul » dispozitivelor folosite de catre copii nu se afla ecranele fixe ci cele mobile (tableta), astfel încât deficitul de atentie la copii risca sa se accentueze
3. Folosirea acestor instrumente de interactiune (comunicare/divertisment) intervine de la vârste tot mai fragede (2-4 ani) ; întreaga arhitectura a creierului la nivel de conexiuni neuronale nu este formata, iar în aceasta perioada copilul are nevoi de dezvoltare psiho-motorie si emotional-cognitiva pe care nu le poate substitui prin folosirea acestor dispozitive ; repercusiunile risca sa apara mai târziu, dar, inevitabil, din ce în ce mai timpuriu
4. Copiii petrec majoritatea timpului pe ecrane fiind acasa, în prezenta parintilor, acest lucru sugereaza ca majoritatea parintilor valideaza acest comportament
5. Desi majoritatea parintilor își doresc o comunicare mai buna cu proprii copii (50,7%) si o majoritate covârșitoare recunoaste influenta noilor tehnologii în comunicarea din familie (89,3%), totusi, parintii, prin puterea exemplului întretin aceasta stare de fapt, folosind ei însisi telefonul/tableta în preajma copiilor în proportie de 47,9%.

RECOMANDARI

Informatiile si datele colectate, desi la o scara redusa, pot fi luate în calcul în cadrul unor proiecte de cercetare mai ample si coroborate cu studiile si cercetarile aparute pe aceasta tema.

In urma analizei aprofundate a acestor date si eventual dupa efectuarea unui chestionar similar transmis copiilor (pentru a extrage o concluzie din perspectiva lor), avem posibilitatea de a prezenta informatiile în cadrul unor institutii care opereaza pentru o comunicare eficienta în familie (scoli, organisme publice, ONG-uri, etc).

Antonia Noël

Consultant si Formator în Comunicare relationala
Student An I Master Média-Développement-Société

Bucuresti, Ianuarie 2017